

Αυτός ο κώδικας συμπεριφοράς ισχύει για όλους – χαρτογράφους, φωτογράφους, επιστήμονες, εξερευνητές, σπηλαιοδιασώστες, επισκέπτες.

Εισαγωγή

1. Οι σπηλαιοδιασώστες προάγουν ενεργά την προστασία των σπηλαίων και τη σωστή τους διαχείριση μέσα από το παράδειγμα που δίνουν οι ίδιοι, με την επιμόρφωση, τις συμβουλές και την εκπαίδευση.
2. Ο παρών κώδικας θέτει τα μίνιμουμ στάνταρ προστασίας που πρέπει να εφαρμόζονται από κάθε διασώστη.
3. Για ορισμένα σπήλαια ή περιοχές με σπήλαια χρειάζονται ίσως υψηλότερα στάνταρ προστασίας, τα οποία θα πρέπει να ακολουθούν και οι αρμόδιες αρχές.

Γενικές ηθικές αρχές

1. Οι ιδιοκτήτες γης, οι αρμόδιες αρχές και οι εκπρόσωποί τους ή οι εργαζόμενοι για αυτούς πρέπει να αντιμετωπίζονται με ευγένεια και σεβασμό.
2. Όλοι οι διασώστες πρέπει να έχουν τη ρητή ή σιωπηρή έγκριση του ιδιοκτήτη ή των κρατικών αρχών πριν μπουν σε οποιαδήποτε ιδιοκτησία ή προστατευόμενο χώρο, πρέπει να ακολουθούν μόνο τις προδιαγεγραμμένες διαδρομές και να μην επισκέπτονται απαγορευμένες περιοχές.
3. Πρέπει να ακολουθούν την προβλεπόμενη διαδικασία για την είσοδο σε αυτούς τους χώρους και να φροντίζουν να μην προκαλούν ζημιές σε ζώα, καλλιέργειες, μηχανήματα, ή στοιχεία του τοπίου.
4. Δεν πρέπει να γίνεται εκσκαφή ή χρήση εκρηκτικών χωρίς την άδεια του ιδιοκτήτη ή των αρμόδιων αρχών ή των αρχηγών της επιχείρησης σπηλαιοδιάσωσης, και γίνεται μόνο αφού εκτιμηθούν οι επιπτώσεις στον περιβάλλοντα χώρο.
5. Οι διασώστες που θα κατασκηνώσουν πρέπει να αφήσουν το χώρο κατασκήνωσης καθαρό, και όταν είναι δυνατό, να αποφεύγουν να κατασκηνώνουν σε καρστικές περιοχές.
6. Οι αναφορές σχετικά με τη σπηλαιοδιάσωση πρέπει να είναι ακριβείς και να αποφεύγονται οι υπερβολές και η δημιουργία εντυπώσεων.
7. Μεγάλη προσοχή πρέπει να δίδεται προτού δημοσιευτεί η θέση ενός σπηλαίου, διότι μπορεί να έχει αντίρρηση ο ιδιοκτήτης ή οι αρμόδιες αρχές, και να έχει επίσης κακές συνέπειες για το σπήλαιο.
8. Όταν επισκέπτονται μια περιοχή όπου δραστηριοποιείται κάποια άλλη ομάδα σπηλαιολόγων, πρέπει να συνεργάζονται απόλυτα με τον αρχηγό της αποστολής.

Γενική Σπηλαιοδιάσωση

1. Να θυμάστε ότι κάθε άσκηση σε σπήλαιο έχει μια επίδραση σε αυτό. Είναι πράγματι απαραίτητη η άσκηση στο συγκεκριμένο σπήλαιο? Αν πρόκειται για εκπαιδευτική άσκηση, μήπως υπάρχει κάποιο άλλο σπήλαιο λιγότερο ευάλωτο, το οποίο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί? Κάντε αυτή την εκτίμηση, ανάλογα με το σκοπό της επίσκεψής σας, το μέγεθος και την εμπειρία της ομάδας, και αν η άσκηση είναι πιθανό να βλάψει το σπήλαιο, μην το χρησιμοποιήσετε.

2. Όπου είναι δυνατό, θα πρέπει οι επικεφαλής της άσκησης να έχουν επισκεφθεί προηγουμένως το σπήλαιο και να έχουν υπόψιν τους τα ευαίσθητα χαρακτηριστικά του, τα καλύτερα σημεία για αρμάτωμα, και γενικά να μειώσουν την ανάγκη εισόδου σε άλλα τμήματα του σπηλαίου.
3. Μπαίνετε στη σπηλιά ήρεμα. Έτσι μειώνονται οι πιθανότητες καταστροφών στο σπήλαιο και δικού σας τραυματισμού. Αυτό ισχύει ακόμα περισσότερο όταν είσαστε κουρασμένοι. Οι σπηλαιοδιασώστες δεν πρέπει να παραμένουν στο σπήλαιο περισσότερο από 3 ώρες και μετά πρέπει να αντικαθιστώνται από άλλους.
4. Η ομάδα των σπηλαιοδιασωστών μέσα στο σπήλαιο πρέπει να είναι μικρή, από 4 ως 6 άτομα. Γενικά, το μέγιστο μέγεθος μιας ομάδας σπηλαιοδιάσωσης πρέπει να είναι τόσο ώστε να μην υπερβαίνει τους δύο εκπαιδευόμενους ανά έναν έμπειρο εκπαιδευτή.
5. Αν υπάρχουν εκπαιδευόμενοι στην αποστολή, βεβαιωθείτε ότι βρίσκονται στην ίδια ομάδα με έμπειρους διασώστες, ώστε να μπορούν να μάθουν από αυτούς στις δύσκολες περιστάσεις. Βεβαιωθείτε ότι η ομάδα δουλεύει με το ρυθμό του πιο αργού μέλους της.
6. Λειτουργείτε σαν ομάδα, βοηθάτε ο ένας τον άλλον ώστε η καταστροφές στο σπήλαιο να είναι ελάχιστες. Μη χωρίζετε παρά μόνο αν έτσι θα αποφύγετε περισσότερες καταστροφές.
7. Βεβαιωθείτε ότι τα μέλη της ομάδας δεν περιφέρονται άσκοπα στο σπήλαιο.
8. Έχετε το νου σας στο κεφάλι σας. Προσέχετε μη χτυπήσετε και προειδοποιείτε τους άλλους αν βλέπετε ότι άθελά τους μπορεί να προκαλέσουν κάποια καταστροφή στο σπήλαιο.
9. Κρατάτε όσο το δυνατό μικρότερα σακίδια και μη χρησιμοποιείτε τις ευαίσθητες περιοχές του σπηλαίου ή τις προεκτάσεις του.
10. Ακολουθείτε τις προδιαγεγραμμένες ή προφανείς διαδρομές. Αν δεν υπάρχουν καθορισμένες διαδρομές, ορίστε εσείς και σηματοδοτείτε τις με χρωματιστή ταινία. Μην ξεχάσετε να απομακρύνετε την ταινία μετά το τέλος της άσκησης.
11. Μάθετε να αναγνωρίζετε τα γεωλογικά χαρακτηριστικά που μπορεί να καταστραφούν από το περπάτημα ή το μπουσούλημα πάνω σε αυτά. Για παράδειγμα, οπές σταγονοροής, ιζήματα ρυακιών, κώνους χώματος, κρούστες, ψευδοπατώματα, μαργαριτάρια, ασφοδελίτες, οστά, πιθανά τμήματα με ανθρωπολογικό ενδιαφέρον, πανίδα του σπηλαίου, ρίζες δέντρων.
12. Προσέχετε που βάζετε τα χέρια σας και τα πόδια σας, σε όλο το χώρο του σπηλαίου.
13. Αν ένα τμήμα του σπηλαίου είναι σε κακή κατάσταση, εξετάστε το προσεκτικά για να δείτε αν μπορείτε να ακολουθήσετε άλλη διαδρομή. Οποιαδήποτε εναλλακτική διαδρομή όμως δεν πρέπει να προκαλέσει ανάλογη ή μεγαλύτερη ζημιά από αυτή που έχει η υπάρχουσα διαδρομή. Αν πράγματι υπάρχει εναλλακτική διαδρομή, υποδείξτε την στους διαχειριστές του σπηλαίου ή στις αρμόδιες αρχές, και αναφέρετε την κατάσταση.
14. Σημειώστε τα σημάδια που τυχόν λείπουν όσο βρίσκεστε στη σπηλιά, ώστε να αποκατασταθούν αργότερα. Βάλτε προστατευτική ταινία γύρω από τις περιοχές που πρέπει να προστατευτούν πριν αρχίσετε την άσκηση. Αν πιστεύετε ότι προκαλούνται ζημιές κατά την άσκηση σταματήστε τη συγκεκριμένη διαδικασία και αναφέρετε τη ζημιά στις αρμόδιες αρχές.
15. Αν χρειαστεί να περπατήσετε σε έδαφος που χρειάζεται προστασία βγάλτε τις λασπωμένες μπότες σας και τα ρούχα πριν προχωρήσετε, η μην προχωράτε καθόλου! Μερικές φορές είναι καλύτερα να επανεκτιμήσετε την κατάσταση

και να μην προκαλέσετε καταστροφές στο διάκοσμο του σπηλαίου. (Βλέπε Κάρυστος, χε χε χε... ”)

16. Σεβαστείτε την πανίδα του σπηλαίου και μην προκαλείτε καταστροφές στις φωλιές ή τις κατασκευές τους. Νυχτερίδες που διαχειμάζουν ή βρίσκονται σε κατάσταση εγκυμοσύνης δεν πρέπει να τις ενοχλούμε. Δεν ρίχνουμε τα φώτα μας πάνω σε οποιοδήποτε ζωντανό.
17. Πλένετε συχνά τη σπηλαιολογική σας φόρμα και τις μπότες ώστε να γίνεται η ελάχιστη δυνατή εξάπλωση βακτηρίων και μυκήτων.
18. Σε περίπτωση που βρείτε οστά πρέπει να το αναφέρετε στις αρμόδιες αρχές, μην τα αγγίζετε ούτε να τα απομακρύνετε, και αν χρειαστεί, σταματήστε τη συγκεκριμένη ενέργεια ώστε τα οστά να παραμείνουν ανέπαφα.
19. Μην τρώτε ακατάλληλες τροφές μέσα στο σπήλαιο (π.χ. μπισκότα ή κέικ, διότι σκορπίζονται ψίχουλα). Αν φάτε μέσα στο σπήλαιο, βεβαιωθείτε ότι δεν πέφτουν στο έδαφος κομματάκια τροφής, αφού μπορεί να έχουν αρνητική επίδραση στην πανίδα του σπηλαίου. Μπορείτε να έχετε μαζί σας μια πλαστική σακούλα και να τρώτε μέσα σε αυτήν ή να απλώνετε στο έδαφος ένα κομμάτι πλαστικό ώστε να πέφτουν εκεί τα ψίχουλα. Μετά, το διπλώνετε και το παίρνετε μαζί σας έξω από το σπήλαιο.
20. Οι σπηλαιοδιασώστες ποτέ δεν καπνίζουν μέσα στα σπήλαια.
21. Μην κατασκηνώνετε μέσα σε σπήλαιο, παρά μόνο αν είναι απόλυτη ανάγκη, για κάποια πολύ συγκεκριμένη άσκηση σπηλαιοδιάσωσης.
22. Βεβαιωθείτε ότι απομακρύνετε όλα τα ξένα υλικά από το σπήλαιο. Αυτό περιλαμβάνει και τα ανθρώπινα «απόβλητα». Αν πρόκειται να παραμείνετε πολλές ώρες στο σπήλαιο, έχετε μαζί σας ειδικά δοχεία για τα υγρά και στερεά σας «απόβλητα», τα οποία παίρνετε μαζί σας φεύγοντας.
23. Όταν αρματώνετε σπήλαια με τεχνητά αγκύρια, π.χ. ταινίες, σκοινιά, κλπ., προσπαθήστε να κάνετε τη λιγότερη δυνατή ζημιά στο σημείο αγκύρωσης προστατεύοντάς το. Για παράδειγμα, προστατέψτε τα σημεία που χρησιμοποιείτε συχνά για αρμάτωμα, π.χ. τα δέντρα, με κομμάτια υφάσματος, μοκέτα, ή σακίδια κλπ. Αποφεύγετε να χρησιμοποιείτε βίδες και παξιμάδια.
24. Όλες οι ενέργειες της σπηλαιοδιάσωσης πρέπει να λαμβάνουν υπόψιν το περιβάλλον του σπηλαίου, με ιδιαίτερη φροντίδα ώστε να μην προκαλούνται καταστροφές στα ιζήματα, την πανίδα και άλλα φυσικά φαινόμενα.
25. Δεν πρέπει να γίνονται εκσκαφές στην είσοδο και τα περάσματα του σπηλαίου με σκοπό τη διεύρυνση, δεν αλλάζουμε τη στάθμη του νερού στις λιμνούλες και τα γκούρ, ούτε την κατεύθυνση των ρυακιών μέχρι να εκτιμήσουμε την πιθανή καταστροφή και να πάρουμε τη σχετική άδεια. Οποιαδήποτε μεταβολή στο σπήλαιο πρέπει να είναι η μικρότερη δυνατή.
26. Καθορίστε διαδρομές και σημειώστε τις ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν και από άλλους σπηλαιοδιασώστες, ίσως είναι κατάλληλο για αυτό το σκοπό το τηλεφωνικό καλώδιο, περπατάτε ο ένας πίσω από τον άλλον και προσπαθήστε να μην απλώνετε τη λάσπη εδώ και εκεί. Ποτέ μην πετάτε λάσπες.
27. Μην παραμορφώνετε τα σπήλαια με άχρηστα σημάδια (περιλαμβάνονται και τα βέλη κατεύθυνσης).
28. Χρησιμοποιείτε μεταλλικά φορεία μόνο σε πραγματική περίπτωση διάσωσης και μόνο αν δεν υπάρχει άλλο φορείο, τα μεταλλικά φορεία δεν χρησιμοποιούνται ποτέ σε ασκήσεις σπηλαιοδιάσωσης. Φροντίστε οι κινήσεις σας να είναι ήπιες.

Νέο Σπήλαιο ή Νέα Προέκταση Γνωστού Σπηλαιίου

1. Με την πρώτη σας επίσκεψη στο νέο σπήλαιο είναι βέβαιο ότι θα μολυνθεί ανεπανόρθωτα η μικροπανίδα του, δηλαδή οι μύκητες, τα βακτήρια και ο κόσμος των πρωτόζωων!
2. Μην μπαίνετε σε μια καινούργια περιοχή αν δεν έχετε τον απαραίτητο εξοπλισμό για να κάνετε τις βασικές δραστηριότητες.
3. Βασικές δραστηριότητες θεωρούνται η χαρτογράφηση και τα σημάδια, όχι η απλή εξερεύνηση.
4. Βεβαιωθείτε ότι εξετάσατε όλες τις εναλλακτικές διαδρομές πριν συμβεί κάποια ζημιά. Σε κάποια τμήματα δεν χρειάζεται να μπειτε, απλά τα προσπερνάτε.
5. Αν είναι απαραίτητο να διασχίσετε μια ευαίσθητη περιοχή, σημαδέψτε την. Μειώστε τις μελλοντικές καταστροφές ορίζοντας μια ξεκάθαρη στενή διαδρομή (μονοπάτι).
6. Συζητείστε τους πιθανούς τρόπους σημαδέματος και αξιολογήστε όλες τις ιδέες των μελών πριν βάλετε οποιοδήποτε σημάδι.
7. Πάντα να κινείστε ήρεμα μέσα στο σπήλαιο.

©Australian Speleological Federation Inc.